

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл
жирлеге Башкарма комитеты**

КАРАРЫ

21 декабрь 2021 ел

№ 20

«ТР Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү Программасын раслаутурында»

«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү Программасын расларга (Программа күшүп бирелә).
2. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлегенең рәсми сайтында <http://kukmor.tatarstan.ru> адресы буенча һәм жирлекнең мәгълүмати стендларында бастырып чыгарырга.
3. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Кукмара муниципаль районы
Ошторма-Юмъя авыл жирлеге Башкарма
комитеты житәкчесе

С.В. Тимофеев

РАСЛАНГАН

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге башкарма комитетының 2021 елның 21 декабрендәге 20 номерлы каары белән

Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программы паспорты

Программаның исеме	«Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге территориясендә 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү программы»
Программаның заказчысы:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны эшләүче:	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы
Программаның максатлары:	- Кукмара муниципаль районының Ошторма-Юмъя авыл жирлеге буенча кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү исәбенә икътисади күтәрелеш һәм халыкны эш белән тәэмин итү проблемаларын хәл итү
Программаның бурычлары:	1. Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2. Барлық дәрәҗәдәге бюджетларга кече һәм урта бизнестан салым керемнәрен арттыру; 3. Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру; 4. Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; 5. Минималь хезмәт хакы дәрәжәсен минималь куллану бюджеты бәясеннән дә ким булмаган күләмдә тәэмин итү; 6. Бизнес-Хакимият-Жәмғият коммуникацияләре системасын үстерү; 7. Халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә районның балансланган икътисади сәясәтен исәпкә алыш, кече бизнес өлкәсенә эш белән мәшгуль булмаган халыкны жәлеп итү өчен остәмә стимуллар булдыру; 8. Кече бизнес өлкәсендә мәшгуль кешеләрне социаль яклау белән тәэмин итү. 9. Калыкның тормыш шартларын яхшырудада кече бизнесның

	ролен арттыру.
Программаны финанслау күләме	Чараларны тормышка ашыру өчен Ошторма-Юмья авыл жирлеге бюджеты хисабына финанслау күләме каралмаган. Ошторма-Юмья авыл жирлегенен кече бизнес субъектларының үз акчалары

Программа бүлекләре

1. Ошторма-Юмья авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнен торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү
4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә кәтелгән бәя
5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенен өстенлекле төрләре.
6. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр
7. Программаны тормышка ашыру механизмы.
8. Ошторма-Юмья авыл жирлеге буенча 2022 – 2025 елларга кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасының төп чарапары.

1. Ошторма-Юмья авыл жирлеге территориясендә кече һәм урта эшмәкәрлекнен торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнен базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенен двигателе булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмғиятъиң эшлекле тормышының ин динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнен базар системасы шартларында кече һәм урта эшмәкәрлекнен аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

- үз тормышын һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен мөстәкыйль тәэмин итүче һәм гражданлык жәмғиятъиң тотрыкландыручи төп сәяси көче булган урта сыйныф өлешен арттыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмғиятъе эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;
- халыкның төп Массасының ижтимагый психологиясенең һәм тормыш ориентирларының үзгәрүе;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнен сыгылмалылығы һәм житештерү структурасын тиз арада үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләрне оператив рәвештә булдыру һәм куллану сәләте.

Шуның белән бәйле рәвештә Кукмара районы Ошторма-Юмья авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү Программасын эшләү һәм тормышка ашыру зарурлығы туа.

Әлеге Программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү түрүнда» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү түрүнда» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнде.

Кече эшмәкәрлек 2021 елның 01 декабренә торышы буенча түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткечләр исеме	Үлчәү берәмлекләре	2020 ел хисап	2021 ел хисап
1	Ошторма-Юмья авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәмлек	6	6
2	Шулардан:			
	Авыл хужалығы	берәмлек	2	2
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	берәмлек	4	4
3	Шәхси эшмәкәрләр сыйфатында теркәлгән физик затлар саны	кеше	6	6
	кече предприятиеләр	берәмлек		
	юридик зат ~~белем~~ булмаган физик затлар	берәмлек		
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы совместительләрдән башка) хезмәткәрләрнен исемлек буенча уртacha саны	кеше	14	14
	шул исәптән икътисад тармаклары буенча:			
	Авыл хужалығы	кеше	2	2
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	12	12

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Кукмарा муниципаль районнының Ошторма-Юмья авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек өлкәсендә элеккегечә хәл ителмәгән проблемалар бар.

Жирлектә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеге үсешен тоткарлаучы факторлар булып түбәндәгеләр тора:

- инвестицион ресурслардан файдалану қыенлығы, кредит ресурсларының һәркем файдалана алырлык булмавы фонында үз финанс чараларың җитмәве;
- гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының мәгълүматы аз булу, административ киртәләр һәм эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;
- шәһәрнең кече предприятиеләрендә квалификацияле эшче белгечлекләргә қытлык булу.

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар:

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының социаль жаваплылығы югары булмау (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәткә түләү фондын киметү һәм аны «конверт» формасында түләү, мәжбүри пенсия иминияте һәм социаль иминиятләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген алып бара торган икътисад тармакларының диспропорциясе (сәүдәнен шактый үсеше фонында житештерүнен җитәрлек дәрәҗәдә үсмәвәе).

Ошторма-Юмья авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба да үстерү һәм булган каршылыklарны урыннарда мәгълүмати, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәту юлы белән аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә, эшлекле элементләрне һәм кооперацияне жайга салу юлы белән, шулай ук эшмәкәрләрдә коллектив ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәту юлы белән генә жиңеп чыгу мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен жирле хакимият органнарының, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

2. Программаны ресурслар белән тәэмин итү

Чараларны тормышка ашыру очен Ошторма-Юмья авыл жирлеге бюджетында финанслау чыганаклары каралмаган.

Финаслау күләмнәре – Ошторма-Юмья авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары

4. Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелегенә көтөлгән бәя

Программа Күкмара муниципаль районның Ошторма-Юмья авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү очен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән чараптар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда икътисадый һәм социаль стабильлекнең ин мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлекнең тотрыклы эшчәнлеген барлыкка китеүнене стимуллаштыра торган уңай икътисадый мөхит формалаштыру;
- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече предприятиеләрне икътисадый яктан нығыту;
- эш белән тәэмин итүнен өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнен хезмәт хакын арттыру;
- товар базарын конкурентлыкка сәләтле продукция һәм жирле производство хезмәтләре белән тәэмин итү;
- кече һәм урта эшмәкәрлекнең социаль жаваплылыгы арту.

5. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре

Жирлек халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе.

6. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр

1. Кече һәм урта эшмәкәрлекне нәтиҗәле үстерү очен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.
3. Ошторма-Юмья авыл жирлеге эшмәкәренең уңай имиджын һәм жәмәгатьчелектә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай фикер формалаштыру;
4. Кече эшмәкәрлек очен квалификацияле кадрлар әзерләү.
5. Яшьләрнен һәм эшсезләрнен эшмәкәрлек башлангычын хуплау һәм стимуллаштыру.
6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары белән хакимият органнары арасында партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга ярдәм итү.

7. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Татарстан Республикасы Күкмара муниципаль районы Ошторма-Юмья авыл жирлеге Башкарма комитеты
---------------------------	--

Программаны финанслау	Ошторма-Юмъя авыл жирлегенең кече бизнес субъектларының үз акчалары
Программаның төп башкаручылары	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның утәлешен контролъдә тоту	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ошторма-Юмъя авыл жирлеге Башкарма комитеты

8. Ошторма-Юмья авыл жирлөгө төрийн сенде 2022 – 2025 елларга кече һам урга эшмәкәрлекне үстерүү Программасынын топ чаралары

№ т/б	Чаралар исемлөгө	Натижэ	Финанслау чыганагы	Үтөг вакыты
	2	3	4	6
1. Эшмәкәрлекнөн инновацион үсүүш (инфраструктураны үстерүү, инновацион потенциалны гамалгэ ашыру, яшьлэрне инновацион процеска жәлеп итү)				
1	Яшьлэрне эшмәкәрлеккө жәлеп итүгө ярдэм итэ торган чаралар комплексин үзүүрү, шул иселтэн укугү, Мэгълүммати тәэмин итү, конкурслар һам ярышлар, ярминкалар, конференциялар, бизнес-фестивальләр h. Б. Ларны үзүүрү	Яшьлэрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгеччөрөнэ эшкө урнаштыру масъяласен олешчө хәл итү	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар
2. Кече һам урга эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һам мөлкөт ярдәмне күрсөтүү				
2	Ошторма-Юмья авыл жирлөгө буенча кече һам урга эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәмне қысаларында чараларны гамалгэ ашыруда федераль һам республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм итү	Эшмәкәрлекне үстерүүгө юналдерелгэн федераль һам республика программаларында катнашуучы кече һам урга эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар
3	Ошторма-Юмья авыл жирлөгө икътисадлынын останлекле юнашаларен үстөрүүгө шарттарында кече һам урга эшмәкәрлек субъектларына Ошторма-Юмья авыл жирлөгө буенча жир кишәрлеклөрө, торак булмаган биналар белөн тәэмин итүдө булыши	Жирлек икътисадлынын останлекле юнашаларен үстөрүү максатларында кече һам урга предприятиелэрне жир кишәрлеклөрө, торак булмаган сүүдө һам житештерүү биналары белөн тәэмин итү, районда Уткарела торган тендлерлар, аукционнар турында эшмәкәрләрнен хабардарлыгын арттыру	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар
3	Кече һам урга эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү очен товарлар, эшләр һам хезмәт курсатулар сатып алууларга жәлеп итү һам стимуллаштыру	Кече һам урга эшмәкәрлек субъектларын муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү очен товарлар, эшләр һам хезмәт курсатулар сатып алууларга жәлеп итү һам стимуллаштыру	Финанслаудан башка	2022 – 2025 еллар

3. Кече һәм урга эшмәкарлеккә мәгълүмати-консультациян ярдәм күрсәту.

<p>1 Районда кече һәм урга эшмәкарлеккә ярдәм итү һәм аны үстерү өлкәсенде Уткәреле торган чараларны мәгълүмати яңған тәэмин итү (буклетлар озэрлеу)</p>	<p>Кече һәм урга бизнес вәкилләренең алдынғы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату. Кече һәм урга эшмәкарлек субъектларын Күкмара муниципаль районы Ошторма-Юмья авыл жирлеге башкарма комитеты Уткәргән конкурсларда, күргәзмәләрде, башка чараларда катнашуга жәлеп итү</p>	<p>Финанслаудан башка</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>
<p>3. Эшмәкарнен үнай имиджын һәм жәмәгатьчелектә кече һәм урга эшмәкарлек турында үнай фикер формалаштыру</p>			
<p>1 Кече һәм урга эшмәкарлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә Уткәреле торган күргәзмәләрде, ярминкәләрде, конкурсларда катнашуга жәлеп итү</p>	<p>Эшмәкарлекне үстерүгә ярдәм итү, эшмәкарлек эшчәнлегенен ин яхши субъектлары эшнен алдынғы тәжрибәсөн тарату. Ошторма-Юмья авыл жирлегенен социаль-иктиисадый Усешенде кече һәм урга бизнесның ролен һәм эñамиятен пропагандалау</p>	<p>Финанслаудан башка</p>	<p>2022 – 2025 еллар</p>